

Wiosenna ocena stanu upraw rolnych i ogrodniczych w 2016 r.

Wstępnie szacuje się, że w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest większa od ubiegłorocznej (po uwzględnieniu powierzchni zaoranej w wyniku uszkodzeń zimowych) i wynosi około 7,2 mln ha (zwiększenie o ok. 6%). Według wstępnych szacunków przewiduje się zmniejszenie powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku ogółem o ok. 19% do ok. 0,8 mln ha, natomiast powierzchnię buraków cukrowych szacuje się na poziomie roku ubiegłego.

Straty zimowe i wiosenne w powierzchni zasiewów zbóż ozimych w bieżącym roku były wysokie i sięgały dla: jęczmienia ozimego 22%, pszenicy ozimej 12%, pszenżyta ozimego 8%, mieszanek zbożowych ozimych 5% i żyta 1%. Dość duże straty odnotowano w uprawach rzepaku i rzepiku ozimego - wyniosły one ponad 16% areалу zasianego jesienią 2015 r. Na aktualny stan i zaawansowanie rozwoju upraw decydujący wpływ miał przebieg pogody jesienią ubiegłego roku, rozwój i zahartowanie roślin do zimowego spoczynku, a także przebieg warunków pogodowych w okresie zimy.

Przezimowanie roślin sadowniczych w okresie zimy 2015/2016 było na ogół dobre. W skali całego kraju nie zaobserwowano znaczących strat mrozowych w sadach. Silne mrozy występujące w styczniu, przy braku okrywy śnieżnej, spowodowały natomiast w niektórych rejonach kraju uszkodzenia na plantacjach truskawek. Straty te dotyczyły szczególnie młodych nasadzeń z 2015 r. Wiosną wiele plantacji było w słabej kondycji, a w województwie pomorskim część z nich została nawet zaorana.

Wiosenna wegetacja w 2016 roku podobnie jak w roku ubiegłym rozpoczęła się dość wcześnie. Niekorzystnym czynnikiem były jednak wiosenne chłody (szczególnie nocne spadki temperatury) oraz brak dostatecznej ilości wody w glebie. Wpłynęło to negatywnie na rozpoczęcie siewów warzyw i spowolniło wegetację. Kwitnienie drzew i krzewów owocowych oraz wschody roślin warzywniczych przebiegały w zróżnicowanych warunkach i w zależności od regionu. W bieżącym roku nie zanotowano wiosennych przymrozków na większą skalę, chociaż lokalnie występowały. Stan zasiewów zbóż ozimych i rzepaku ozimego w połowie maja br. był gorszy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Z badań polowych przeprowadzonych przez rzeczoznawców wojewódzkich pod koniec lutego br. wynika, że uprawy ozime w całym kraju przezimowały znacznie gorzej niż w roku ubiegłym. Zaobserwowane lokalnie dość duże straty zimowe (znaczne uszkodzenia roślin) powstały w wyniku:

- niskich temperatur przy braku okrywy śnieżnej i wysmalania roślin na skutek silnych wiatrów,
- obniżonej mrozoodporności na skutek słabego wyrośnięcia roślin jesienią na dość licznych plantacjach,
- zbyt małej obsady roślin na 1 m²,
- występowania dość dużych dobowych wahań temperatury na przedwiośniu, które osłabiały system korzeniowy roślin ozimych.

Ocena stanu roślin jesienią 2015 r.

Utrzymująca się w listopadzie wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza podtrzymywała vegetację roślin i z jednej strony stwarzała dobre warunki dla wschodów, wzrostu i rozwoju ozimin, z drugiej strony występujące w tym okresie niedobory wilgoci w glebie, spowodowały słabsze wyrośnięcie roślin przed zimą.

Pogoda w grudniu nie stwarzała większych zagrożeń dla zimujących roślin. Utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka temperatura powietrza, wzrastająca okresami powyżej 5°C podtrzymywała vegetację roślin.

Styczeniowe mrozy, podczas których odnotowano spadki temperatury powietrza poniżej -20°C, przy braku okrywy śnieżnej, spowodowały straty w zasiewach zbóż ozimych. Uszkodzenia roślin wystąpiły przede wszystkim na plantacjach rzepaku i jęczmienia ozimego - charakteryzującego się najniższym ze zbóż poziomem mrozoodporności oraz w odmianach pszenicy ozimej o słabej lub obniżonej mrozoodporności. Wymarzanie roślin było zróżnicowane regionalnie, a także lokalnie. Największe uszkodzenia mrozowe roślin odnotowano w województwach północnych.

Tabl. 1. Temperatura powietrza i opady w okresie od jesieni 2015 r. do wiosny 2016 r.

Wyszczególnienie	Średnia krajowa temperatura powietrza		Średnie krajowe sumy opadów	
	°C	odchylenie od normy ^{a)}	mm	% normy ^{a)}
JESIEŃ ^{b)} 2015				
Wrzesień	14,7	1,7	59,9	101,7
Październik	7,6	-0,7	33,5	78,0
Listopad	5,7	2,7	57,3	138,8
ZIMA ^{b)} 2015/2016				
Grudzień	4,5	4,7	27	63,3
Styczeń	-2,6	-0,8	29	93,4
Luty	3,3	4,2	55	205,3
WIOSNA ^{b)} 2016				
Marzec	3,9	1,2	34	104,1
Kwiecień	8,7	1,3	41	99,1

a) jako normę IMiGW przyjmuje od 2002 r. średnie z lat 1971-2000

b) średnie miesięczne. /obliczenia GUS na podstawie danych IMiGW/.

Przebieg pogody w lutym 2016 r. na przeważającym obszarze kraju stwarzał niewielkie zagrożenie dla roślin, a utrzymująca się w ciągu miesiąca, dość wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza i gleby, powodowała zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. W wyniku dobowych wahań temperatury powietrza powtarzały się procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby, powodując osłabienie systemu korzeniowego roślin.

Pogoda w marcu i kwietniu sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby, a także vegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych. Wschody zbóż jarych przebiegały na ogół w sprzyjających warunkach, chociaż lokalnie obserwowano nadmierne przesuszenie wierzchniej warstwy gleb, a przelotne opady tylko w niewielkim stopniu i krótkotrwale poprawiły stan uwilgotnienia i warunki vegetacji. W I dekadzie maja warunki vegetacji zdecydowanie poprawiły się i obserwowano szybki wzrost zbóż ozimych oraz roślin zasianych wiosną. W II dekadzie maja pogorszyły się znacznie warunki uwilgotnienia gleby, co spowolniło wzrost roślin.

Ocena stanu upraw rolnych

Zasiewy ozime

Z oceny przeprowadzonej w I dekadzie maja 2016 r. przez rzeczoznawców terenowych GUS wynika, że stan zasiewów upraw ozimych jest gorszy od ubiegłorocznego. Oceniono go na 3,3 - 3,6 stopnia kwalifikacyjnego.

Tabl. 2. Wiosenna ocena stanu upraw ozimych

Lata	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Pszennyto	Rzepak i rzepik
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}				
2006-2010 ^{b)}	3,7	3,5	3,5	3,6	3,6
2011-2015 ^{b)}	3,7	3,5	3,5	3,6	3,5
2011	3,5	3,3	3,3	3,3	2,9
2012	3,2	3,3	3,2	3,2	3,1
2013	3,7	3,6	3,7	3,6	3,6
2014	4,1	3,8	3,9	3,9	4,0
2015	3,8	3,7	3,6	3,8	3,8
2016	3,5	3,6	3,5	3,5	3,3

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" – dobry, "3" – dostateczny, "2" – słaby, "1" – zły, klęskowy.

b/ Przeciętne roczne.

Zróznicowanie stanu zasiewów upraw ozimych w poszczególnych województwach przedstawia poniższa tabela.

Tabl. 3. Wiosenna ocena stanu upraw ozimych wg województw

Województwa	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Pszennyto	Mieszanki zbożowe	Rzepak i rzepik
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}					
Polska	3,5	3,6	3,5	3,5	3,5	3,3
Dolnośląskie	3,8	3,9	3,7	3,8	3,8	3,7
Kujawsko-pomorskie	2,9	3,4	2,9	3,1	3,0	2,7
Lubelskie	3,6	3,7	3,5	3,6	3,6	3,4
Lubuskie	3,7	3,8	3,5	3,8	3,6	3,6
Łódzkie	2,9	3,4	3,1	3,2	3,3	2,9
Małopolskie	3,8	3,9	3,7	3,8	3,8	3,8
Mazowieckie	3,4	3,4	3,2	3,3	3,3	3,1
Opolskie	4,0	3,8	3,8	3,7	3,6	3,7
Podkarpackie	3,8	3,7	3,6	3,8	3,8	3,0
Podlaskie	3,1	3,8	3,0	3,1	3,1	3,0
Pomorskie	2,9	3,4	3,1	2,9	3,2	2,7
Śląskie	3,8	3,8	3,5	3,8	3,7	3,6
Świętokrzyskie	3,4	3,7	3,3	3,7	3,5	3,3
Warmińsko-mazurskie	3,1	3,6	3,1	3,4	3,3	2,8
Wielkopolskie	3,7	3,7	3,5	3,7	3,7	3,4
Zachodniopomorskie	3,3	3,5	3,4	3,5	3,0	3,2

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" – dobry, "3" – dostateczny, "2" – słaby, "1" – zły, klęskowy.

Zasiewy jare

Zboża jare zasiano na ogół w większości województw terminowo lub z niewielkim opóźnieniem. Znaczne przesuszenie gleby, chłodne noce i poranki hamowały początkowo wschody i rozwój roślin. Poprawa warunków agrometeorologicznych w końcu kwietnia i na początku maja wpłynęła korzystnie na wegetację zasiewów jarych.

Tabl. 4. Wiosenna ocena stanu upraw jarych

Lata	Pszemica	Jęczmień	Owies	Pszemżyto	Mieszanki zbożowe	Rzepak i rzepak
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}					
2006 – 2010 ^{b)}	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,3
2011 – 2015 ^{b)}	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4
2011	3,4	3,4	3,4	3,3	3,4	3,1
2012	3,4	3,5	3,5	3,4	3,5	3,1
2013	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
2014	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
2015	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6
2016	3,5	3,6	3,6	3,5	3,6	3,4

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" – dobry, "3" – dostateczny, "2" – słaby, "1" – zły, klęskowy.

b/ Przeciętne roczne.

Stan zasiewów upraw jarych w poszczególnych województwach jest przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabl. 5. Wiosenna ocena stanu upraw jarych wg województw

Województwa	Pszemica	Jęczmień	Owies	Pszemżyto	Mieszanki zbożowe	Rzepak i rzepak
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}					
Polska	3,5	3,6	3,6	3,5	3,6	3,4
Dolnośląskie	3,6	3,7	3,6	3,5	3,7	3,5
Kujawsko-pomorskie	3,4	3,5	3,3	3,3	3,4	3,2
Lubelskie	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,7
Lubuskie	3,6	3,6	3,6	3,5	3,6	3,3
Łódzkie	3,5	3,4	3,4	3,5	3,5	3,3
Małopolskie	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	4,0
Mazowieckie	3,5	3,4	3,5	3,4	3,5	3,2
Opolskie	3,7	3,8	3,8	3,5	3,7	3,5
Podkarpackie	3,9	3,8	3,7	3,7	3,8	3,8
Podlaskie	3,3	3,5	3,6	3,4	3,5	3,4
Pomorskie	3,1	3,4	3,5	3,4	3,6	3,4
Śląskie	3,7	3,6	3,6	3,5	3,7	3,2
Świętokrzyskie	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8	3,7
Warmińsko-mazurskie	3,5	3,3	3,5	3,5	3,5	3,3
Wielkopolskie	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,3
Zachodniopomorskie	3,3	3,3	3,3	3,2	3,3	3,3

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" – dobry, "3" – dostateczny, "2" – słaby, "1" – zły, klęskowy.

Wstępne szacunki powierzchni niektórych upraw pod zbiory w 2016 r.

Wstępnie szacuje się, że jarych zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zasiano ponad 3,0 mln ha, tj. o ok. 30% więcej niż powierzchnia zasiewów w roku ubiegłym;

w tym:

- pszenicy jarej ok. 0,5 mln ha tj. o 75% więcej,
- jęczmienia jarego ok. 0,8 mln ha tj. o 31% więcej,
- owsa ok. 0,5 mln ha tj. o 5% więcej,
- mieszanek zbożowych jarych ok. 1,1 mln ha tj. o 48% więcej,
- pszenżyta jarego ok. 0,2 mln ha tj. o 15% mniej.

Powierzchnię ozimych zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniano na około 4,1 mln ha, tj. o około 8% mniej niż wynosiła powierzchnia zasiewów w poprzednim sezonie wegetacyjnym;

w tym:

- pszenicy ozimej ok. 1,9 mln ha tj. o 11% mniej,
- żyta ok. 1,0 mln ha tj. o 32% więcej,
- jęczmienia ozimego ok. 0,2 mln ha tj. o 21% mniej,
- pszenżyta ozimego ok. 1,0 mln ha tj. o 22% mniej,
- mieszanek zbożowych ozimych ok. 0,1 mln ha tj. o 15% mniej.

Przewiduje się, że powierzchnia uprawy ziemniaków wyniesie ok. 320 tys. ha., natomiast powierzchnia uprawy buraków cukrowych pozostanie na poziomie roku ubiegłego.

Użytki zielone i plantacje koniczyny

Warunki wegetacji roślinności łąkowo-pastwiskowej w okresie przedwiośnia i wczesnej wiosny na ogół były korzystne. Dopiero w ostatniej dekadzie kwietnia i w maju nastąpił znaczący przyrost masy zielonej na łąkach i pastwiskach. Stan użytków zielonych oceniono jednak jako nieco gorszy od ubiegłorocznego, chociaż zbiór I pokosu rozpoczęto dość wcześnie, a wydajność jest na dość dobrym poziomie i dobrej jakości.

W maju br. stan **łąk trwałych** oceniono na 3,6 stopnia kwalifikacyjnego. Ocena ta była o 0,1 stopnia kwalifikacyjnego niższa od ubiegłorocznej i na poziomie średniej oceny z lat 2011-2015. W przekroju wojewódzkim oceny stanu łąk wahały się od 3,9 stopnia kwalifikacyjnego w województwie małopolskim do 3,2 stopnia kwalifikacyjnego w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabl. 6. Ocena stanu trwałych użytków zielonych oraz koniczyny czerwonej

Lata	łąki	Pastwiska	Koniczyna ^{a)}
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{b)}		
2006 – 2010 ^{b)}	3,4	3,3	3,6
2011 – 2015 ^{b)}	3,6	3,5	3,6
2011	3,4	3,4	3,5
2012	3,4	3,4	3,4
2013	3,5	3,4	3,5
2014	3,8	3,7	3,7
2015	3,7	3,6	3,7
2016	3,6	3,5	3,5

a/ Koniczyna czerwona w czystym siewie i w mieszankach z trawami.

b/Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" - dobry, "3" - dostateczny, "2" - słaby, "1" - zły, kłeszkowy.

c/ Przeciętne roczne.

Stan **pastwisk** oceniono na 3,6 stopnia kwalifikacyjnego. Ocena ta była niższa o 0,1 stopnia od oceny ubiegłorocznej i na poziomie średniej oceny z lat 2011-2015. W przekroju wojewódzkim oceny stanu pastwisk wahały się od 3,8 stopnia w województwach: lubelskim, małopolskim, opolskim i świętokrzyskim do 3,2 stopnia w województwie kujawsko-pomorskim.

Plantacje **koniczyny** w czystym siewie i w mieszankach z trawami oceniono na 3,5 stopnia kwalifikacyjnego i jest o 0,2 stopnia niżej w porównaniu z rokiem ubiegłym i o 0,1 stopnia niżej od średniej oceny z lat 2011-2015. W przekroju wojewódzkim oceny stanu koniczyny w czystym siewie i w mieszankach z trawami wahały się od 4,0 stopni w województwie podkarpackim do 3,1 stopnia w województwach: kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim.

Ocena wielkości strat w uprawach ozimych

Straty w powierzchni zasiewów ozimin były większe od ubiegłorocznych.

Ocenia się, że do połowy maja zaorano i zakwalifikowano do zaorania łącznie ok. 400 tys. ha powierzchni zasianej zbóż ozimych (9%) (w roku 2015 – 0,3%);

w tym:

- ok. 245 tys. ha pszenicy ozimej (w 2015 r. – 2,3 tys. ha),
- żyta ok. 12 tys. ha (w 2015 r. – 0,9 tys. ha),
- jęczmienia ozimego ok. 52 tys. ha (w 2015 r. – 7,4 tys. ha),
- pszenżyta ozimego ok. 85 tys. ha (w 2015 r. – 1,7 tys. ha).

Powierzchnię uprawy rzepaku i rzepiku ozimego zaoraną i zakwalifikowaną do zaorania wyszacowano na ok. 136 tys. ha, tj. 16% powierzchni zasianej (w 2015 r. – 5,7 tys. ha).

Według oceny rzeczoznawców terenowych GUS, główną przyczyną zaorywania plantacji upraw ozimych w bieżącym roku były straty spowodowane uszkodzeniami mrozowymi oraz niską obsadą roślin.

Największe straty zimowe i wiosenne w zasiewach odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim i pomorskim.

Straty w przechowywanych ziemiopłodach rolnych i ogrodnictwa

Tabl. 7. Straty w przechowywanych ziemiopłodach

Lata	Ziemiaki	Kapusta	Cebula	Marchew jadalna	Buraki ćwikłowe	Pietruszka	Selery	Pory
	w % ogólnej ilości przechowywanych ziemiopłodów							
2006- 2010 ^{a)}	12	17	13	15	11	16	15	12
2011- 2015 ^{a)}	11	17	14	14	12	15	15	12
2011	12	16	14	15	12	16	16	12
2012	12	17	14	15	13	15	15	12
2013	11	17	13	15	13	15	15	12
2014	10	17	14	13	13	15	15	13
2015	11	17	13	12	11	14	13	12
2016	11	15	12	11	11	14	13	11

a/ Przeciętne roczne

Do przechowywania w okresie zimy 2015/2016 przeznaczono około 4,0 mln t ziemniaków, tj. ok. 43% zbiorów z 2015 r. (w roku poprzednim ok. 70%). Straty w przechowywanych ziemniakach szacuje się na 11,4% ogólnej masy przeznaczonej do przechowywania tj. o 0,3 pkt. proc. więcej niż w roku poprzednim. Największe straty w masie przechowywanych ziemniaków wystąpiły w województwach podkarpackim i zachodniopomorskim.

Straty w przechowywaniu warzyw utrzymywały się na ogół na poziomie zbliżonym do lat poprzednich, niższe były dla kapusty i marchwi, nieco niższe dla cebuli i porów. Podobnie jak w poprzednich sezonach przechowalniczych, zaobserwowano duże różnice w wysokości strat w zależności od rejonu kraju.

Straty w przechowywanych jabłkach były także zróżnicowane w zależności od rejonu. Z informacji pozyskanych od grup producenckich z rejonu grójeckiego oraz z Lubelszczyzny wynika, że jabłka przechowują się dużo gorzej niż w roku ubiegłym. Długotrwała susza występująca w ostatnim sezonie podczas dorastania jabłek spowodowała, że poziom cukrów w owocach był wysoki, a ich rozłożenie niekorzystne, w wyniku czego po otwarciu chłodni na jabłkach pojawiają się oznaki chorób przechowalniczych. Wartość handlowa takich owoców znacznie spada i część z nich jest kierowana do przemysłu. W innych częściach kraju sadownicy nie zgłaszali powszechnie tego typu strat. W skali całego kraju straty w przechowywanych jabłkach były jednak znacznie wyższe niż w poprzednim sezonie.

Ocena stanu upraw ogrodnich

Zima 2015/2016 na ogół była łagodna i w większości nie spowodowała strat w uprawach sadowniczych. Niewielkie uszkodzenia zanotowano w młodych nasadzeniach drzew i krzewów owocowych. Silne mrozy występujące w styczniu, przy braku okrywy śnieżnej, spowodowały natomiast nieco większe uszkodzenia w uprawach truskawek, zwłaszcza na plantacjach założonych w 2015 r. Z powodu uszkodzeń mrozowych i ubiegłorocznej suszy, wiosną wiele plantacji truskawek było w słabej kondycji, część z nich została nawet zaorana. Mimo tego powierzchnię uprawy truskawek ocenia się na poziomie roku poprzedniego.

Ubiegłoroczna susza wpłynęła także niekorzystnie na kondycję malin. Rośliny weszły w stan spoczynku znacznie osłabione, zdarzało się, że maliny jesienne zasychały przed końcem owocowania. Ponadto część plantacji została osłabiona przez licznie występującego w ubiegłym sezonie przędziorka chmielowca, którego obecność można zaobserwować również obecnie.

Wznowienie wegetacji drzew i krzewów owocowych oraz truskawek początkowo zapowiadało się bardzo wcześnie, jednak wiosenne chłody przyczyniły się do jej spowolnienia. Rośliny sadownicze w większości rozpoczęły wiosenną wegetację później niż w roku poprzednim. Chłodny kwiecień opóźnił kwitnienie oraz spowolnił wegetację roślin. Na plantacjach truskawek część upraw została przykryta folią lub włókniną w celu przyspieszenia wzrostu. Kwitnienie truskawek oraz drzew i krzewów owocowych było na ogół obfite i dość długie, jednak w na wielu plantacjach przebiegało w niesprzyjających warunkach. W czasie kwitnienia wiele dni było deszczowych i chłodnych, co utrudniało oblot pszczół i zapylanie. W wielu rejonach, w ostatniej dekadzie kwietnia wystąpiły przymrozki, powodując uszkodzenia kwiatów i zawiązków. Istotne ocieplenie nastąpiło dopiero na przełomie pierwszej i drugiej dekady maja. Stan i zaawansowanie wegetacji drzew i krzewów owocowych jest bardzo zróżnicowany w zależności od rejonu kraju, gatunku i odmiany. Na ogół nie zanotowano jednak istotnych strat. Stan większości plantacji truskawek jest również dobry, pomimo znacznego osłabienia po poprzednim sezonie. Przy sprzyjających warunkach dalszej wegetacji, można spodziewać się dobrych zbiorów tego gatunku owoców.

Zróżnicowane w zależności od rejonu kraju warunki agrometeorologiczne wpłynęły na różny stopień zaawansowania siewów oraz wschodów warzyw gruntowych. Zaopatrzenie w nasiona

warzyw, nawozy oraz środki ochrony roślin było przeważnie wystarczające, ograniczeniem w ich zastosowaniu, tak jak w roku poprzednim, stał się czynnik ekonomiczny oraz wycofanie niektórych środków z rynku. Z uwagi na niskie temperatury siewy warzyw do gruntu rozpoczęły się na ogół w terminie późniejszym w porównaniu do roku ubiegłego. Jedynie w południowo-zachodniej części kraju do siewów przystąpiono nieco wcześniej. Wielu rolników wstrzymało się jednak z siewem oraz wysadzeniem rozsąd warzyw do gruntu ze względu na duże wahania temperatur. Warunki podczas siewów i wschodów roślin warzywniczych były bardzo zróżnicowane. W niektórych częściach kraju zanotowano początkowo brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie. Zapasy wody po zimie były niewielkie z uwagi na ubiegłoroczną suszę i brak opadów śniegu. Późniejsze opady deszczu poprawiły nieco stan uwilgotnienia gleby. Na wielu plantacjach pierwsze wschody roślin były utrudnione także ze względu na niskie temperatury występujące nocą. W celu przyspieszenia wschodów część warzyw została przykryta włókniną lub niską folią. Tylko w niektórych rejonach zaobserwowano zdecydowanie korzystne warunki dla siewu i rozwoju warzyw oraz ich dość wyrównane wschody. W znacznej części kraju chłody panujące w kwietniu i w maju, zimne noce oraz brak słońca niekorzystnie wpłynęły na wzrost warzyw. Koniec kwietnia i początek maja był na ogół chłodny i suchy, pod koniec pierwszej dekady maja nastąpiło krótkotrwałe ocieplenie, a poprawa warunków wilgotnościowych dopiero w II dekadzie miesiąca. Od końca drugiej dekady maja zarówno warunki wilgotnościowe, jak i pod względem temperatury powietrza poprawiły się. Obecnie wahania temperatur są znacznie mniejsze. Plonowanie warzyw będzie zależało jednak od przebiegu warunków podczas dalszej wegetacji, na plantacjach, które nie są nawadniane zależec będą od obfitości opadów w kolejnych miesiącach.

Załącznik:

Porównanie stanu rozwoju upraw wg województw w I i II dekadzie maja 2016 r.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Rolnictwa

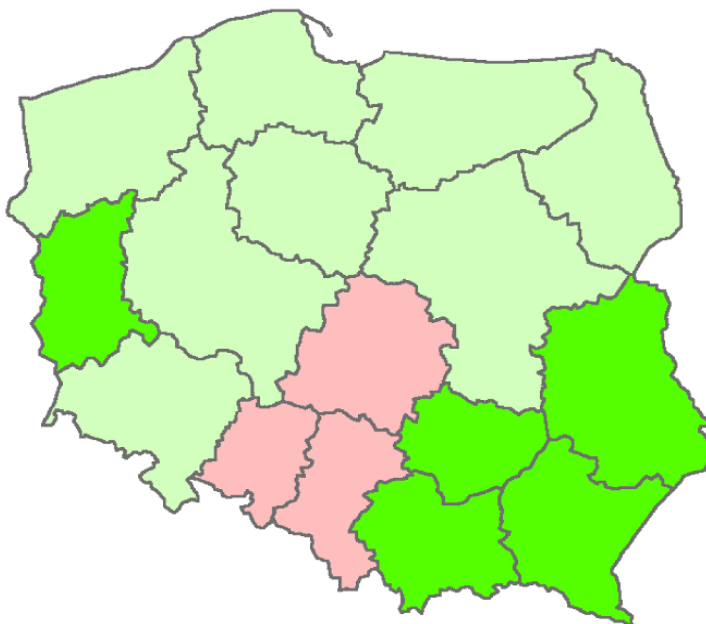
Stanisław Niszczota
Tel: 22 608 33 53

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Artur Satora
Tel: 22 608 3475, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Więcej na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/>

**Porównanie stanu rozwoju upraw wg województw
Dekada 13 1 - 10 maja 2016 r.**

Wartosci wskaźnika zieleni w 2016 roku porównane z wartościami wskaźnika z tej samej dekady roku poprzedniego

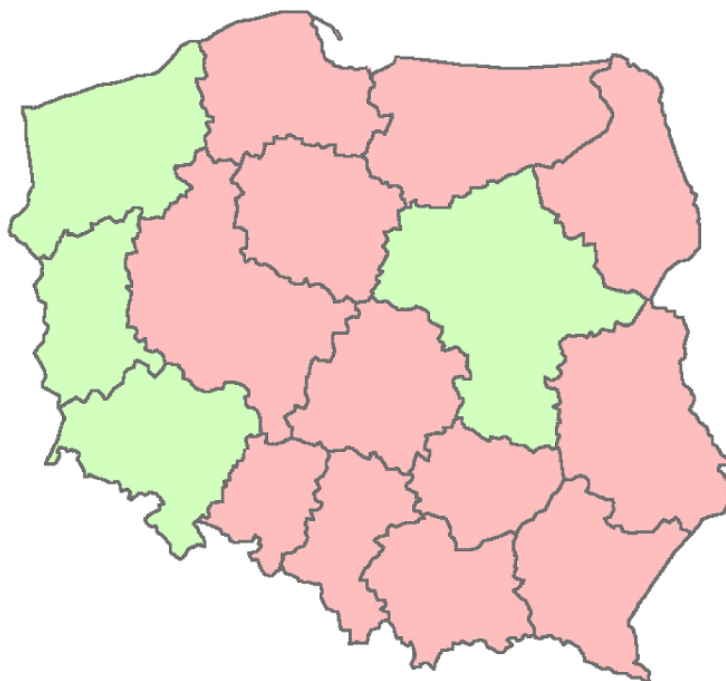
- Znacznie lepiej: > 120 %
- Lepiej: 105 - 120 %
- Podobnie: 90 - 105 %
- Gorzej: 75 - 90 %
- Znacznie gorzej: < 75 %

Institut Geodezji i Kartografii, Zakład Teledetekcji

Zródło informacji: cyfrowa analiza zdjęć satelitarnych NOAA

**Porównanie stanu rozwoju upraw wg województw
Dekada 14 11 - 20 maja 2016 r.**

Wartosci wskaźnika zieleni w 2016 roku porównane z wartościami wskaźnika z tej samej dekady roku poprzedniego

- Znacznie lepiej: > 120 %
- Lepiej: 105 - 120 %
- Podobnie: 90 - 105 %
- Gorzej: 75 - 90 %
- Znacznie gorzej: < 75 %

Institut Geodezji i Kartografii, Zakład Teledetekcji

Zródło informacji: cyfrowa analiza zdjęć satelitarnych NOAA